

ÉLETMINŐSÉG ROMLÁS/RONTÁS

BOLDOGTALANOK SOKFÉLESÉGE-EGYSÉGE

A FÖLDI-ÉGI POKLOK NAGY JENCIKLOPÉDIÁJA

Esetek és elvek – tünet, diagnózis, terápia

Kulcsszó- és mondattár: idézetek és ötletek

Az új nyolcz boldogság

Boldog, ki nem hajsza szünetlenül

Téged, szomszját nem oltó gyönyörűség!

Ki mértéket tart, higgadtan hevül

S járt úton halad, középserűség.

Boldog, kit röpke vér, hig agyvelő

Eszmék lidércnyomásától megóvnak;

Ki a gyönyör kertjében vakmerő,

Közelségét nem sejtve a kigyónak.

Boldog, ki mint az óraszerkezet

Szabályszerűen jár le minden órát,

Egyformán ütve, delet, éjfelet,

Mert gép törvénye hajtja mutatóját.

Boldog, kinek nyugvást jelent az éj,

Ha rendben van veséje, mája, gyomra!

Kinek, mint kit természet olta bé,

Fogékonysága sincs más fájdalomra.

Boldog, ki csak nősz', alszik és emészt.

Vak ösztönét követve, mint az állat.

És nem vesz ama küzdelembe' részt,

Mely új Bábel-toronyt építeni fárad.

Boldog, ki elveket könnyen cserél;

Igazságot tipor, ha ez a haszna;

Ki megfogadja, hogy szemet szemér'

S a sértést kamatostul visszaadja.

Boldog, ki czudarok közt czudarabb,

S tanulva emberek rossz fajzatátul,

Magának utat fölfelé harap

Furfangosan, fortélyosan, falánkul.

Óh boldog, a ki mer, boldog, ki mar!

Lehetsz igaz, lehetsz bölcs, jó, erényes;

Önzés az élet, háború, vihar,

S pusztítnod kell a gyöngébbet, hogy élhess.

Reviczky Gyula

1887

*

A nevető harmadik

Aki mások összeugrasztásából profitál

(ebül szerzett jószága ebül is veszhet el,

vagy az átverték később bosszút állnak rajta)

Komolytalankodó

Mint például az a pásztorfiú,

Aki élvezi azt a játékot, hogy „Farkas!”-t kiált,

(mert ezzel odacsődítheti az összes segítőkészt)

S amikor tényleg jön az ordas, már senki se hisz neki...

Kotnyeles

Minden lében kanál

Fogadatlan prókátor

Aki nem tudja, hogy mihez van/nincs köze

*

Rang- és címkórságban szenvedő

*

Egy messziről jött ember,

Aki – egy ideig – csak ámit és kábít,

Amíg fel nem sül, végleg le nem járatódik

*

Az okos enged, a szamár szenved

*

Aki ásításaival fertő,

Aki dögunalmat áraszt ki magából

*

Akitől kalácsot kérnek.

De ő csak tanácsot ad:

Van annak, aki nem issza el...

*

Aki elárulja a hazáját,

S akit ezért még az is megvet, akinek eladja

*

A hasbeszélő

Aki gyereket beszél a másik hasába

*

Sok beszédednek sok az alja

Szószaporítással takargatod az igazságot

*

Amilyen nehezen szerezted, építetted,

Olyan könnyen lerombolod jó híred, hiteled

*

Amire úgymond megjönne az eszed,

Addigra már régen az inadba száll a bátorságod

A magát el nem áruló,

az éjjel-nappal póker arcú -

És az, akinek minden az arcára van írva

Akinek az élete tényleg mindenki előtt nyitott könyv

*

Patyomkin falusi

Fenn az ernyő, nincsen kas

Többet mutatsz, mint amid van

*

Erőn felül költekező, bölcselő

Tovább nyújtózkodsz, mint ameddig a takaród ér

*

Aki ha gödörbe esik,

Nem akar kijönni, ott berendezkedik,

S akár még bele is harap a segítő kézbe

*

Arcvesztő

Aki a fehérre azt mondja, hogy fekete,

De ha többet fizetnek érte, akkor igazat is mond

(és úgy tesz, mintha szent meggyőződése lenne)

Porhintés, parasztvakítás

Bekötöd a szemed,

S így mindenki bátornak hisz,

Pedig csak vakmerő vagy,

Mint az egyszeri cigány lova...

Eltérítve, eltévedve

Csak egy kicsit engeded magad eltéríteni,

Pedig eredetileg a jól érezted a helyes irányt,

S pont mert nagy lendülettel, sebesen haladsz,

Egyre távolabb kerülsz a célzott menedékháztól,

S bolyonghatsz a téli éji sötét és rideg rengetegben...

*

Vak tyúk is talál szemet

Ezért bekötött szemmel keresgélsz,

Saját magadnak nehezíted életfeltételeidet

(A szerelem megvakít, s így választasz élettársat...)

*

A vén gazember

Képtelen vagy elviselni a látszatokat...

Belehalsz, ha nem mindenki látja a jószágod

Pláne azt, ha jót teszel, de rossznak láthatják...

Bedőlsz a látszatoknak:

Pl. a Föld sík és a Nap mozog körülötte

(s minden fényeset aranynak veszel, ha szar is)

*

Illogikus – logikátlan

Abból, hogy a Nap ma felkelt,

Nem következik, hogy holnap is megteszi...

(Ha ma ébredtél, s így életben vagy,

Attól még aznap, vagy másnap meghalhatsz...)

*

Balek

Az amúgy ateista,

de – épp ezért is - hiszékeny balek,

akiről a szélhámós a bőrét is lehúzhatja...

Bürokrata

Aki az ügyfélért semmi kockázatot nem vállal,

Százféle oldalról is lefedezi magát,

Nem mer méltányosságot gyakorolni,

A törvény szellemét a holt betűk fölé helyezni

„Törvényeskedő”

Nem ismersz végszükséget,

Szombaton nem gyógyítasz, embert nem eszel,

Még akkor se,

ha csak ezzel menthetsz becsületet, életet

*

„Erőszakmentes”

A másik orcád is odatartod

Akkor is, ha ez a gesztus nem lefegyverző

S így lemondasz az elemi és arányos önvédelemről

*

Önkímélő

Nem veted el magad

Magvaid nem hullnak termékeny földbe

Megkímélve és elfonnyadva temetnek el...

Néma gyerekekhez hasonlítás,

Akinek az anyja se érti a szavát

*

Kótyavetyélő

Aki egy tál lencséért eladja elsőszülötti jogait

*

Úrhatnám polgár

Egy sznob újgazdag,

Aki önmegtagadón és önmegerőszakolón

Teljes mértékben idomulni akar az új osztályhoz

*

Egyre több embernek parancsolnál,

De se gyerekeiden, se magadon nem tudsz uralkodni

*

Ha az ördög bújik beléd

Akkor kivetkőzöl magadból

Akkor levetkőzöl magadtól

★

Három kívánság

Nem ragadod üstökön egyszeri szerencséd,

S elpuskázod a ritka óriási lehetőséget,

Ami sorsfordító is lehetett volna

*

Banánhéj

Addig jár a korsó a kútra, míg el nem törik

Ha az első stiklinél nem buktál le, folytatod

(Ne adj isten elbizakodottan még vérszemet is kapsz)

*

Elsötétítés

Mindent feketére festesz

Mindent egy sötét szemüvegen át látsz

Bezárod magad a dobozodba, s leengeded a rolót

*

Felemás lény

Oroszlán természetben kis nyúl szív dobog

*

Látatlanban ígérsz az ördögnek valami semmiséget,

S kiderül, hogy ő szavadon fog, és mindened elviszi

Hiszel az ördögnek,

Aki sokat ígér, keveset ad, s az is keserű

*

Csak a kisujjamat nyújtom az ördögnek,

De az hamarosan bekapja fél karomat,

majd szőröstül-bőröstül egész testem-lelkem bedarálja

*

Az éjt nappallá tevő

Aki a két végéről égeti a gyertyát

*

Vakok között félszemmel királykodó

A fizikusok között filozófus és fordítva...

*

Az örök csak készülődő,

De soha el enm induló és meg nem érkező

*

Kis pecsenyét megalkudva sütögető zszurnaliszta

*

Összeférhetetlen

Pl. egy megrögzött agglegény

Aki alkalmazkodásra képtelen

*

Túlalkalmazkodó

a teljesen, az önfeladásig asszimilálódó

*

Szélkakas

A folyton ide-oda csapódó,

Ahol éppen több a konc, a potya stb.

★

Mimikri ember – kaméleon

★

Az öreg, a fiú és a számár

Aki mindenkinek tetszeni akar

Aki minden elvárásnak meg akar felelni

*

Aki más farkával veri a csalánt

*

Mekk Elek

A hatékony kártevő igyekvő „jótevő”

*

Jóka ördöge

Házsártos házi sárkány

*

Perfekcionista

Pl. egy pedáns asszony,

Egy tisztaság- és rendmániás

(aki szeretteit örületbe kergeti,

És a lakást otthontalanná varázsolja)

Mártírkodó

Önmagát a keresztre felszögező...

*

Gép – biomassa

Szellemvilágtalan és lelki élettelen

*

Örül a gúnár, ha másét elmarta.

*

Ellődözték a puskaport,

mint a nagyidai cigányok

*

A ki egy tút ellop, ökröt is próbál az.

Ki a singet elvitte, a rőföt is ellopta.

*

Ellentmond.

Ha a békét szereted, ne mondj ellent senkinek.

Ha bűt látni kívánsz, senkinek se mondj ellent.

*

A hol senki ellent nem áll, ott győzedelmeskedik.

*

Egymást nem vonzó ellentétek..

Tűz, víz nem ellenkeznek úgy egymással.

*

Természet ellen nehéz rugódozni.

Természete ellen van, mint rabnak a siralomház.

*

Nehéz a szél ellen hugyozni.

*

Csak ne dolgozzék, ellakik a disznóólban is.

*

Bűn, ha sokan is követik el, nem lesz kisebb.

*

Könnyen jött pénz, könnyen elköltődik.

Nehéz a pénzt keresni, de könnyű elkölteni.

*

Kinek elkótyavetyélték/dobra verték minden jószágát.

*

Fénytelen, piti napi harcokban szép lassan elkopni

*

Elkopik

Esze kerekei elkoptak.

Fogcsikorgatásban foga is elkopott.

Idővel a csoroszlya is elkopik.

Nyelvének felét elkoptatta immár.

Elkopott ujja bőre a pénz olvasásban.

A sok beszéd nem készül el hazugság nélkül.

*

Elkészik.

Elkészett, mint a rák az élesztővel.

Elkészik még a mennyországból is.

Jobb mindenkor sietni, mint egyszer elkészni.

*

Debreceni szokás,

ha elkernek tőled valamit, te menj érte

*

Ez nem gyermekjáték,

hogy hamar elkezdjék, és hamar végezzék.

*

A mit elkezd, soha sem tud belőle kigázolni.

*

Nyomorult koldus az,

ki egy házat el nem tud kerülni.

*

Halálfélelem

Bolondság attól félned, mit el nem kerülhetsz.

*

A ki egy kis nyavalyát el akar kerülni, nagyobbba esik.

*

Volt, de elkölt.

Hogy ha elkel borod, elkeltek barátaid is.

*

Szerencsés gyermek, kinek az apja elkárhozott.

*

Elkapta a nyaklevest.

Kenyerét a kutya elkapja kezéből.

*

Eljár a szája.

Elhibázta a szája.

*

Hord el magadat.

Hord el a sátorfádat.

Hord el az irhádát.

*

Elhoppozta az esküvés előtt.

(Megesett lánykorában.)

*

Tudja szóval elhímezni-hámozni.

*

Elhiszi magát - elbizza magát

Hidd el magadat, ha szégyent akarsz vallani.

Hidd el magad, ha veszni akarsz.

*

Együgyűnek kell lenni,

ki minden hazugságot elhisz.

Akkorát hazudik, hogy maga sem hiszi el.

Csak azért szép a festett rózsza, mert el nem hervad.

*

Frázispuffogtatás

*

Kíméletlen - kegyetlen

Egyenkint szedeti ki a szemszőrt/vereti ki a zápfogakat

*

Egyenetlen házasságnak ritkán van jó kimenetele.

*

A ki soha nem botlik, soha egyenesen nem jár.

*

Ki egyedül iszik, az már utolsó.

(Nem barátságból, jókedvből iszik,

hanem elkeseredésből, hogy lerészegedjék.)

*

Jaj nekem egyedül, senki sem hegedül.

(Agglegény panasza.)

*

Éh a jóllakottal nem egyaránt dúdol.

*

Faszolsz, mint az egri szent.

*

Egész nap.

Egész nap a háti bőrön.

Egész nap a köldökét vakarja.

Egész nap a kuckóban.

Egész nap a tökit vakarja.

Egész nap azon van, mit vessen a szájába.

Egész nap az utcán járva dolgozik. (Naplopó.)

Egész nap ásítózik, mint a Pruszkai gyereke.

Egész nap dolgozik, mégsem mozdít semmit.

Egész nap keresztben lába. (Rest.)

Egész nap olvassa a pénzt.

Egész nap prédikál, mint a pap.

Egy sült máléért elalszik egész nap.

Megmarad egész nap egy álló helyében.

Van egész nap dolga tágas gégéjének.

Néha egy szó egész háború.

*

Kis ujjad mutatod, egész kezed kéri.

*

Egy napot egész esztendőnek gondol.

*

Azt akarja, hogy jóllakják,

bárány is egészen maradjon.

*

A macskát egerészni tanítja.

*

Könnyű a borból ecetet csinálni, de nehéz az ecetből bort

*

Szamárbőgés, ebugatás nem hallik a mennyországba.

*

Ebszőlő sem terem kertedben, mégis borban válogatsz.

*

Fogadatlan prókátornak ebszar a fizetése.

*

Kiebrudalni

Ebrúdon vetni ki.

(A torkos kutyát a konyhából úgy úzik ki,

hogy az ajtóban két ember rudat tart,

s mikor a megszorult kutya azon át akar ugrani,

a levegőbe feldobják.

Akaratos menyasszonynak ebrúd a farára.

*

Cselefinta

Eblábon jár

(Rosszban sántikál)

*

Ebkérdi uram!

(Lenézőleg; nem törődik vele senki.)

*

Ebestül, macskástul, minden pereputtyostul oda van.

*

Ebeladóban hagyta feleségét.

(Úgy elhagyta feleségét, hogy nem is gondol vele.)

*

Vásott kölök

Belevásik a foga

*

Az elsikkadó lényeg

Amikor egy ember külsejét leírják egy körözéshez...

*

Diszkrimináció

A bevándorló rögtön kap lakás és állást,

Az őshonosakat kiteszik a munkahelyről, állásból

*

Még élsz, de már nem tudsz mozogni

És körülötted egyre közelebb köröznak a dögkeselyűk...

*

Buzis a kézfogása...

*

Darázfészekbe nyúl

Ne bolygasd a darázfészket, megszúr.

*

Kit a darázs megcsípett, a szúnyogtól is fél.

*

A törvény oly háló,

mely a gyenge szúnyogot megfogja,

a darázs pedig keresztültöri magát rajta.

*

Elment az esze...

Elment Karabukára ecetet darálni, homokot kötözni.

*

Ne járj a daraboson, ha nyomott úton járhatsz.

*

Hárman sem tesznek egy emberszámot.

*

„...a metrókijáratoknál, az aluljárókban

a lopott zöldségért, rabolt gyümölcsért fizetnek

az orgazdává süllyedő állampolgárok –

nem az értékeket megtermelő gazdának,

hanem a tolvajnak.

Az önmagukat törvénytisztelőnek gondolók

játszi könnyedséggel válnak cinkosaivá

a gazdákat terrorban tartó kisebbségi rasszizmusnak.”

(Kovács G. Tibor: A kisebbségi rasszizmus áldozatai)